

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS IS-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindenemü pénzküldemények csakis
Magyar Zsigmond lapkiadó nyugtatott
számájára fizethetők. Masként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

Es ist erreicht!

Khuen az ő ismert elokverciájával, tudásával és törhetlen magyar érzésével kioktatott bennünket arról, hogy miképpen oltalmazhatjuk meg alkotmányunkat és a kiegyezést Ausztria parlamenti pártjai ellen.

Nagyon egyszerű a dolog. Kolumbusz tojása. A nagy probléma, amely rettentő felfordulással fenyegeti immár tíz év óta a monarchiát és fenyegeti a dinasztíát is -- meg van oldva. Es ist erreicht.

Khuen a mego'dást nem az elméleti és gyakorlati politikai tudomány magasságából hozta le közénk, hanem az istenadta nép gondolatkörébe szállott alá, hogy onnan hozza fel a bölcseséget. Abból a közmondásból irdul ki, hogy az okosabb enged. És természetesen Ausztria a buta és mi vagyunk az okosabbak. Mi engedünk. Mi nem veszekszünk. Mi hagyunk mindent.

Az osztrákok nem akarják a készízetést? Jó, nem lesz készízetés. Így oltalmazzuk meg alkotmányunkat és a kiegyezést. Kár, hogy Khuen ezt az

okoskodást csak a készízetésekre alkalmazta. Kár, hogy nem jutott az eszébe, mitevők legyünk atban az esetben, ha a buta osztrákoknak eszébe jut éppen alkotmányunkat és a kiegyezést megsemmisíteni? Akkor is mi legyünk az okosabbak, akkor is mi engedjünk?

Az ember, hallván a naivitásoknak és gonoszságoknak egy kurta beszédben foglalt tömkelegét, igazán nem tudja, kétségbeessen-e a fölött, hogy a miniszterelnöki székben ilyen közveszedelmes osztrákvezető ül, vagy mulasson-e azon, hogy milyen bolondokat tud mondani egy nagyur?

Nekünk tehát fuvó széltől is kimélnünk kell azt az Ausztriát, amely ezer titkos aknával, de a nagy nyilvánosság előtt is egyedül Magyarország megrontására tör.

Nekünk kimélni kell halálos, engesztelhetetlen ellenfeleinket, akik kizsákmányolnak, kiuzsoráznak, friss lélegzethez jutni nem hagynak. Nekünk a saját károsodásunk árán fenn kell tartanunk az osztrák alkotmányos élet folytonosságát, holott odaát egyebet sem tesznek, mlnt hogy a mi alkotmányunkat veszélyeztetik.

Se szeri, se száma az oktrojálásoknak és sérelmeknek, amiket tíz esztendő óta Bécs részéről el kellett szenvednünk s mind e rettentő bajok ellen Khuen nem tud más orvosságot, mint hogy túrjünk tovább és segítsük óvni Ausztria alkotmányát s világért se engedjük meg, hogy a mi jogaink érvényesülést nyerjenek.

Fanatizmust, öncsonkítást hirdetnek a nemzetnek Magyarország miniszterelnöki székéből! Azon még lehet vitakozni, hogy gonoszság vagy együgyűség következménye-e ez a beszéd, de minden magyar embernek egyebet kell értenie abban, hogy a király után való első helyről kiszámíthatatlan veszedelmek fenyegetik az országot.

Mondanunk sem kell, hogy Ausztriában ezt a beszédet hozsánnával üdvözlik. Még csak ez kellett Gessmannéknak. Egy magyar miniszterelnök, aki nem ismer hazája számára más üdvöt, mint a türeést, szenvedést és az ellenfél kiméltését. Szobrot Khuen grófnak, ennek az osztrák alkotmányt féltve őrző, törvénytisztelő nemes férfinak!

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

A szolgák országa.*

Irta: Biró Lajos.

Egy nap, tízenegy órakor este, becsöngetett valaki Császyékhoz.

— Ki az?
— A doktorért jöttem.

Kinyitották az ajtót. Egy alacsony, kocsis külsejű ember jött be.

— Jó estét kívánok. A fácsnyos tanyáról jöttem be. Nagy beteg az alispán felesége: tessék kijönni hozzá.

— Császy bosszankodott.

— Mi baja annak az asszonynak?
— Mán kérem, én azt nem tudom, csak azt mondták, hogy nagy beteg, sietve vigyem hozzá a legelső doktort.

Császy rosszkedvűen vette a felöltőjét, megcsókolta a hugát és menni készült.

— Mennyire van innen az a tura?

— Van instállom, vagy harmadfél óra járásra.

* Színházunkban most adták háromszor egymásután Biró Lajos Sárga Liliom című színpadi munkáját. A kiváló író ezt a darabot egyik régebben írt regényéből, a Szolgák országából alakította és írta át. Ebből a regényéből közöljük az egyik legfrappánsabb jelenetét. A színdarabban szereplő Peredy orvos neve itt Császy és hugáé Judit: Margit.

A fiatal orvost előntötte a düh. Egy pillanatig habozott, azután megrázta magát:

— Hát menjünk. Én csak reggel kerülök haza. Feküdj le Margit és zárd magadra az ajtót.

Felült a könnyű kocsira, a kocsis meg-suhintotta a ostorát és a lovak lassu koccgással indultak kifelé a városból. Az utolsó házak is elmaradtak mögöttük. Langyos szellő fújt és csodaszép sugaras és tündöklő volt a júliusi éjszaka.

Császy álmodozva ült a puha ülésen. Az alacsony kocsis köhögött, fészkelődött, izgett-mozgott és egyszerre megrántott a gyepől. A két ló megállott.

— Mi az? — kérdezte fölriadva Jenő.

— Tekintetes ur, én nem hajlok tovább.

— Miért? Csak nem akarja itt tölteni az éjszakát?

— Nem, hanem én megvallom a bűnömet a tekintetes urnak: Én nem fácsnyos tanyáról jöttem.

— Nem? — kérdezte megütődve Jenő.

— Hát honnan?

— Én fiakkere vagyok Marosvásáron, tekintetes ur.

— Hát minek hozott engem ide?

— Megvallom a bűnömet, tekintetes ur.

Tegnapelőtt eljött hozzám egy hadnagy ur

és azt kérdezte, hogy akarok-e ötven forintot keresni?

Akarok bizony, mondtam neki, szegény ember vagyok én. Hát azt mondván, kapok ötven forintot, csak menjek el a tekintetes urhoz, úgy, mint ma este, vigyem ki a fácsnyos tanyára és hagyjam ott, hogy ne tudjon kocsin hazajönni. — Szegény ember vagyok, kérem, gondolom, miért ne keressek, ha az uraknak tréfálkozni van kedvük. De becsületes ember is vagyok, tekintetes ur, oszt, hogy láttam ott hon azt a szép kisasszonyt, gondoltam, nem lesz az egészen tréfa még sem. Hát megvallottam, tekintetes ur a bűnömet.

Jenő kiszáradt torokkal, megdermedten hallgatta az akadozó kocsist. Nem is volt még tisztában azzal, mi lesz, mi volt, mi a baj, csak azt érezte, hogy valami rémületes, valami iszonyatos aljasság készül vagy történik már.

— Vissza ember, ahogy birják a lovaid, — lihegte a kocsis fülébe.

Az könnyebbülten sóhajtott egyet, megfordította a lovakat és közéjük vágott. A két ló böszülten ragadta a könnyű kocsit a város felé. Egy fél órája lehetett, hogy eljőttek. Visszafelé tízenöt percig tartott az út. — Háromnegyed tízenkettőkor kanyarodott a Maros-

Debreczeni Bőrdyár megnyitott Piac-u. 47. sz. alatt! Megrendelésre készülnek a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek is megfelelő **bőröndök, kazetták,** és mindenemü bődíszműtárak. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. **Tanuló felvétetik.**

Részletes tárgyalás.

A képviselőház ülése.

Egy kis napirend előtti felszólalás után megindult a bankjavaslat részletes vitája, melyet a módosított alapszabálypontok tárgyalása vezet be.

Berzeviczy Albert negyedtizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat.

Hock és a két Erdélyi.

Elnök bejelenti, hogy Hock Jánosnak napirend előtti felszólalásra adott engedélyt.

Hock János: A tegnapi vita folyamán a tuloldal olyan ingerülten viselkedett, hogy gróf Batthyány Pál felkiáltott: „Dobjanak ki bennünket!” Erre Erdélyi Sándor azt felelte, hogy „ez lenne a legjobb!” Az első hangra szóló ugyan úgy megjegyezte, hogy „ugyanolyan jogon vagyunk itt, mint önök!” Ez az az előzmény, amelyre ifjabb Erdélyi Sándor az apai fegyelem hatása alatt reákiáltott: „Hock ne beszéljen! Hock tüljön le!” Megjegyzzi, hogy a hangja bántó volt. Nem tudta, hogy ki az az illető, s hogy mi köze volt az ő közbeszólásaihoz, de most már tudja, hogy itt az apai fegyelemről volt szó.

Id. Erdélyi Sándor: Nem, csak nagyon szenvedélyesen viselkedtek és ő beugrott!

Hock János! Kivételes társadalmi állása nem engedi, hogy valakit megsértsen, de ezért hibáztatja azt is, hogy őt, a védtelent támadják. (Helyeslés.) Konstatálja, hogy a naplóban közbeszólásának csak fele van meg és sajnálja, hogy az elnöki rendreutasításra okot adott. (Helyeslés.)

Elnök a maga részéről kéri a Ház minden oldalát, hogy ne ingerüljenek föl olyan könnyen.

Következik

a bankjavaslat

részletes tárgyalásának folytatása.

Lovász Márton a módosított bank alapszabálypontok elsejéhez szól. Konstatálja, hogy a mai világban, amikor az állami szo-

cializmus fejlődésében van, az állami bank eszméje elől elzárkózni nem lehet.

Elnök: Ugy véli, hogy ez nem tartozik a részletes tárgyalás keretébe, miután az alapvető kérdések már elintéztettek.

Lovász Márton meghajlik az elnöki figyelmeztetés előtt, azonban kijelenti, hogy ez nem jeleníti az őt megillető jogokról való lemondást. Nézete szerint ezt a kérdést most lehetne tárgyalni. (Helyeslés.) Attér az osztrák-magyar bank működésének bírálatára, a mely az amugy is sokkal fejlettebb osztrák ipart sokkal több előnyben részesíti. A bank még azokat a köteleességeket sem teljesíti, a melyekre alapszabályai köteleznék. Konstatálja, hogy a közös bank még azokat a köteleességeket sem teljesíti, amelyekre az alapszabályok kötelezik. (Ugy van!) Az árfolyamok fenntartására a törvényhozás nem gyakorolhat befolyást s ezért az első szakaszidőponatkozó pontját feleslegesnek tartja. Határozati javaslatot terjeszt be, hogy ussítsassék a kormány, hogy a közös bankot kötelezze arra, hogy bankjegyeinek paritásáról gondoskodjék. (Helyeslés.)

Polónyi Géza: Nagyon örül, hogy a pénzügyminiszter bejelente te, hogy Pap Eiek államtitkárt biz a meg a szakzerű felvilágosítások megadásával. Így legalább remény van arra, hogy ezután szakzerűen is fog a kormány foglalkozni az ellenzéki beszédekkel és határozati javaslatokkal, miután eddig csak személyeskedett. (Helyeslés.) Pontonként foglalkozik az első szakasz Helytelennek tartja, hogy az első szakasz „felveti” készízetésről beszél, amely nem felel meg az igazságnak. Ehelyett „felveendő” szót ajánl. A második módosítás csak látszólagosan stílárís. A szakasz utolsóelőtti sorában hivatkozik a 111. cikkre, amely azonban ugyanebben a szakaszban hatályon kívül van helyezve. Ez tehát egyenesen abszurdum. Be kell látni, hogy ez képtelenség s az ellenzéknek joga volt azt kívánni, hogy az egész statutumot tárgyalja. Indítványozza, hogy a határozatot fűgesszék fel, amíg az összes cikkeket el nem intézik. (Helyeslés.) Nagyon kevesen vannak itt a parlamentben, akik devizát láttak.

Hock János: Váltót! (Derűltség.)

Polónyi Géza: Az más. Kü földi ércváltóról van szó. A mezőgazdasági hitel kiegészítésének módját nem találja a szakaszban. Kíváncsi, hogy pénzügyminiszter ezt hogyan gondolja. (Helyeslés.) A deviza-politika egye-

nesen az ország érdeke ellen van. A záloglevél-kibocsátást kell agrár államnak megfelelően reformálni. A kis- és középbirtokos osztályt különösen ezen a téren kell megvédelmezni.

Az államsegélyek elszámolása.

A muzeumi bizottság ülése.

A muzeumi bizottság dr. K. Tóth Mihály tanácsnok elnöke mellett tegnap ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgyai voltak: az 1910. évi államsegélyről való elszámolás, a városi muzeum 1910. évi működéséről szóló jelentés, az 1911. évi munkarend, költségelőirányzat és újabb állami segély kieszközlése. A terjedelmes évi jelentés, melynek képes kiadásairól is gondoskodott a bizottság, hű képét adja a muzeum sokoldalú tevékenységének és örvendetes gyarapodásának. A gyarapodás nemcsak számbelileg igen nagy, jóval nagyobb mint az előző évi, hanem értékre nézve is jelentékeny.

A szakkönyvtárba állami segélyből 38, városiból 162 különféle művet vásároltak. Ajándék és Thaly Kálmán hagyománya által ugyanezen gyűjtemény 1933 drb. könyvvel, apró nyomtatvánnyal, térképpel, kézirattal, oklevéllel és fényképpel szaporodott. A könyvtár egy évi növekedése 2133 drb.

A régiségtár gyarapodása állami segélyből eszközölt ásatások és vételek révén 339, állami letétből 1, városi segélyből való vételek révén 19, ajándék — és hagyományból 458, hatósági letétből 1, összesen 818 drb.

A néprajzítár 288 tárggyal szaporodott. Állami segély javára 147, városiéra 91, ajándékokra 132 drb esik. A képző- és iparművészeti gyűjtemény gyarapodásában van 1 állami, 3 társulati letét, 9 vétel, városi segélyből is 3 ajándék.

A természetrajzítár gyarapodása ajándék

utca a kocsi. Dühös kiáltás hangzott feléjük. A kocsi megállította a lovakat. Egy rendőr lépett a kocsi elé.

— Az utcában tilos a kocsiközlekedés.

— Jenő kiszökött a kocsiból és vad szaladással rohant végig a hosszú utcán a lakásuk felé. A sötét kapualjából egy alak lépett ki és rászólt Jenőre: Tovább innen, atyafi! Jenő megnézte. A gyenge mellékutcai világításban is föl lehetett ismerni, kék atillás László-huszár volt.

— Én itt lakom.

A kapualjából még három huszár lépett ki.

— Nagyon mindegy az. Ide sénki be nem megy ma éjjel, ez a parancs. Huszár Juhász! Ha nem áll odébb a civil, vágd oldalba.

Jenő fogcsikorgatva hátrál. Körülnézett. Az éjszaka csendes volt, az utca elhagyatott. Szerette volna egy keserű, dühös ordítással fölverni az utcát, a várost es tajtékzó szájjal gondolt rá, hogy senki ebben az utcában, ebben a városban, talán ebben az országban, akitől segítséget kaphatni. A rendőrség? A főkapitány dörzsölné a kezét. A rendőreit kirendelte a sarokra, hogy tartóztassák föl a kocsikat. A katonaság? Egyszerűen kilöknék. Hát ki segítsen?

— Én magam. Csak magam.

Az öklét összeszorította és próbált nyugodtan gondolkozni. A revolver nála volt; őt töltés benne. A négy huszárt ezzel leöthetné, de nincs-e közelében még több is. És segít-e ezzel? Gyorsan határozott:

— A hátsó ajtón próbálok bejutni.

Szaladni kezdett és a legközelebbi sika-

toron egy perc alatt lent volt a Maros parton. A háznak itt is volt egy bejárata; jó magasan, hogy a víz áradáskor se érjen el.

Falépcső vezetett ekkor a bejáratához, tíz lépcsőfok egy kis erkélyféle padban szélesedett ki. A pad körül méter magas párkány. Jenő a lábujja hegyén dobogó szívvel lopódzott előre. A Maros csendes susogása hallatszott csak; csöndes volt a félhomályos, csillagfényes éjszaka.

Mikor a lépcsőhöz ért, látta, hogy a párkányon egy alak ül. Egy huszár. Ide is tettek őrszemet. Visszafojtott lélegzettel állott meg. A huszár fönn lehajtott fővel ült a párkányon. A teste bizonytalanul lógott és a csöndben hallatszott egyenletes lélegzétvétele. — Alszik, Jenő két ugrással átszökött a tíz lépcsőn. Még mielőtt igazán felébredt volna, a dühödt fiatalember, alig állván meg fölfelé rohanásában, melbe fűtötte és veszett erővel vágta keresztül a párkányon. Lent hangosat fűdödt a kövön; csörtén a kardja egyet, aztán csend lett.

Jenő reszkető kézzel nyitotta ki a kis kaput. Az udvarban nagy csendesség. Az ácsmesterék lakása sötét. Átrohant az udvaron. Lakásukba a kapunyílás felől, az előszobában, az udvar felől, a konyhán keresztül volt a bejárás.

A konyha ajtaja nyitva volt. Bent üresség, csend. Az öreg cseléd sincs sehol. A középső szoba ajtaja nyitva. Halkan belépett. Innen jobbra nyitott az ő szobája, balra a Margit. A küszöbön egy ismerős hang fojtott zaja állította meg. Hallgatódzott.

— Nyissa ki az ajtót kicsikém! Nyissa hát ki. Látja, nincs az egész házban senki,

aki idejönne, akárhogy kiabál. Megvettem az egész házat, elküldtem őket: az ácsmestereket, a cselédeket, mindenkit. És a kapun be nem jöhet senki.

Nem képedt el. Jenő lihegve állott meg a szobának küszöbén. Belemeredt a szobába. Hol van a gazfickó? Az ajtó mellett volt, a Margit ajtaja mellett, ott a kulcslyukon sugdosott be. Térdelt az ajtó mellett, térdelt.

— Nyissa ki kicsikém. Betöröm az ajtót, ha nem nyitja ki.

Az ajtó megreccsent, amint neki feszítette a vállát. Jenő bőszerűen hördült egyet, egy párducugrással ott termett mellette és amint acélos karjával, dühödt erővel visszarántotta az ajtótól, a térdepelő főherceg hanyat bukott a földön. Egy pillanatig kábultan feküdt, a meglepetés, a düh, az ütés, amint végigvágódott, elvették egy pillanatra az öntudatát. Azután fölugrott. Örült harag tombolt a vérében. Honnan a pokolból merült föl ez az ember, aki őt így megrohanja. És ki ez? Hogy jutott ide?

Jenő az ajtó előtt állott és rekedt hangon mondta:

— Még egyszer meggátolom egy gazság elkövetését. Ezért sem kérek köszönetet.

A szegyen és a vak düh forró indulárohammal esett a főherceg agyára. Bőszerűen lihegett:

— Te vagy az a pimasz? Te vagy?

Kardja után nyult. A sötétben szemben álltak egymással, inkább sejtették, mint látták, mit tesz a másik. Jenő hallotta, amint a kard kisiklott a hüvelyéből és a következő pillanatban egy rettenetes ütés érte a bal vállát.

utján 1. A muzeum összes törzsállománya 1910. végén 22513, ebből 9073 könyv- és kézirat, nyomtatvány, 10146 régiség és érem, 2112 néprajzi, 653 kép-szobor, festmény, kézirajz, metszet és modern iparművészeti, 524 ásvány és más természetrajzi.

Helyszüke és az anyag természete miatt e roppant tömegnek tízedrészre sincs kiállítva. A múlt évben tisztán gyarapítási célokra állami segélyből 144473, városi segélyből pedig 112630 koronát költött a muzeum. A gyűjtemények szerzésére szolgáló tartalékalap, mely állami segélyek 114 részéből gyarapszik, 1910. végén 147843 korona, — a részben hasonló rendeltetésű muzeumi városi alap pedig, amelyhez Löfkovits Arthur muzeum igazgató évente 500 koronával járul, ugyanakkor 416815 korona vagyonnal bírt.

A muzeum idej munkarendje a szak-könyvtár, régiségtár, széprajzár, képző- és iparművészeti gyűjtemény fokozatos fejlesztésére törekszik s ezenkívül elrendeli az összes gyűjteménytári anyag leltározásának megkezdését. Ásasi területekül Andaháza-pusztán Jóna János és Karácsony Zsigmond birtokát, hortobágyi kisebb halmokat, az egyeki urnatemetőt, esetleg az egyeki Cseppentő-halmot, az évközben kinálkozó lelőhelyeket jelölte ki. Ezenkívül folytatni fogja a muzeum a Debrecen határában lévő elpusztult templomhelyek feltárását. A néprajzi gyűjtés főként hajdu- és biharmegyei községekre fekszik rá. A felhasználható városi segélyhez a főfelügyelőségtől 3000 korona állami segínyt kér a muzeumi bizottság. Tavaly 2800-at kaptunk.

SPORT.

Bajnoki vívóversenyek Debrecenben. A Magyar Athletikai szövetség északmagyarországi kerülete az idén Nyíregyházán újra megalakult, mely gyűlés a Debreceni Vívó-Clubbot látta meg „Felsőmagyarország 1911. évi kar törvívó bajnokságai” megrendezésé-

A balkezét a feje fölé tartotta és a jobbal — egy ugrással — a torkát ragadta meg ellenfelének.

A karcsu főherceg a sötétben kicsuszott a kezét közül, ő megbolított egy székben és a széles huszárkard ugyanabban a pillanatban végigzuhant a fején és a hátán.

Sajgó fájdalom.

Újra egy ütés.

A tompa kard széles, nagy sebet hasít a homlokán.

Jenő félig eszméletlenül nyúl a zsebébe.

A revolver eldörren, a sötétben egy tűzsugár, egy zuhanás, a mellékszobában egy halk sikoltás, azután nagy feketeség.

Jenő megállott.

A válla, a háta sajgott az ütésektől.

Kábultan törülgette fejéről a lecsurgó vért. Várt. Mély és csendes maradt a sötétség.

Gyufát keresett.

Lámpát gyújtott.

A padlón elterülve ott feküdt a főherceg. Mozdulatlanul feküdt. Mellette a kardja, melyet kiejtett a kezéből.

Jenő szédülő fejjel hajolt le hozzá.

Sötétlők huszárzubonya mellén volt kiperzselve. A szívébe ment a golyó. Őt másodperc alatt meghalt. Halott volt.

A fiatal orvos visszatevette a holttestet a földre.

Undorodott tőle.

És megbánás nélkül, félelem nélkül, sőt most már izgalom nélkül, nyugodtan, mint aki tisztában van már teendőivel, a jövőjével, a maga egész jéghideg elhatározásával, oda ment az ajtóhoz és bekopogtatott:

— Margit, nyisd ki! Én vagyok!

vel. A club vezetősége örömmel vállalta el a magyar vidéki sport fellendítését célzó eme megütszélő megbízást és a legmesszebb menő akciót indítja, hogy a verseny céljának megfelelően és Debrecenhez méltó fényes keretben tartassék meg. A verseny terminusa március hó 25.-26. Ismerve városunk sport-szeretettét és talentumos vívóink szakavatott trainingjét, nincs kétségünk az iránt, hogy a fényesnek ígérkező sportünnepély városunkra újabb dicsőséget jelent.

Dráma a kórházban.

A megsiratott élő.

A biharmegyei köz-kórházban — mint azt Nagyváradról jelentik — borzalmas dráma játszódott le a napokban. A dologról egyik nagyváradi lap a következőket írja.

Megret díő dráma történt tegnap délben a Biharmegyei köz-kórházban. Hihetetlennek látszó, rémdrámákta illő fordulatot vett egy gazdag szilágyosmlyői kereskedő sorsa, aki lehet, alig tudja majd kiheverni egy végzetes névcsereének a következményeit.

Lázár János szilágyosmlyői kereskedő már három hét óta Nagyváradon tartózkodott. Közben üzleti leveleit és sürgőnyeit állandóan a kávéházakban és vendéglőkben vette át.

Nyolc nappal ezelőt Lázár megbetegedett. Hazasürgönyözött, hogy beteg, összes leveleit és sürgőnyeit intézzék ezentul a Biharmegyei köz-kórházba. Még aznap föl is akarta véteini magát. A kórház ugynevezett „Uri osztálya” azonban annyira zsufolva volt, hogy nem szoríthattak neki helyet. Lázár János a szilájában maradt, ott látogatta az orvos.

Szilágyosmlyőből eközben, a kereskedő rendelkezése szerint, a Biharmegyei köz-kórházba címeztek egy táviratot.

A köz-kórház irodája átvette a sürgöny-kézbesítőtől a táviratot és a jegyzékben megkeresték Lázár János nevét. Meg is találták hiánytalanul. Így: Lázár János köz-kórházba jött s fölvételeit 1910. évi december 16-án. Belegése: tüdőgyulladás. Meghalt: 1911. évi február hó 18-án.

A jegyzék igazat mondott. Egy Lázár János nevű szilágyosmlyői román gazdálkodó éppen a sürgöny érkeztekor ravatalon feküdt a Biharmegyei köz-kórház halottas szobájában. Benn fektet a koporsóban, szép sárgafényű viaszgyertyákkal körülrakva. Mivel a rokoni nem jelenkeztek, másnapra tervezték a temetését, a nagylemetőben, egy félreeső kis sírban kap helyet a kórház halottja. Ugyanabban a szobában még két halott feküdt.

Az iroda mindennek lelkiismeretesen utánajárva, szépen ráírta sürgönyre: Címzett meghalt. Retour.

A kézbesítő biciklire kapott és vissza karikázott a kézbesíthetetlen üzleti sürgönynyel, amelyet rögtön továbbítottak Szilágyosmlyő felé.

Lázár János szilágyosmlyői rokonsága megkapta a gyászhiert vívő táviratot. Lázár felesége elájult a rémhirre, beteg lett, alig bírt a lábán állani, úgy, hogy a legközelebbi rokonság rendelkezett helyette.

Gyorsan kinyomatták a gyászjelentéseket, széjjelküldték Szilágyosmlyőn, Budapestre is az illetékeseknek. Sürgönyileg rendelkeztek a magyar államvasutaktól hullaszállító-kocsit, amely a koporsót Nagyváradról Szilágyosmlyőre szállítsa.

Végül mindent elrendezve, a rokonság gyászruhát öltött, a feleség és a nők gyászfátyolosan, a férfiak fekete karszalaggal vonatra ültek, hogy viszontlássák a kedves halottjukat a kórház hullatermében.

Lázár János betegsége ezalatt egyre rosszabbra fordult a szállodában. Tegnapelőtt végre történt üresedés. Lázár Jánosnak sikerült bejutnia a kórház uri osztályára. A gondos ápolás alatt remélhető volt, hogy hamarosan fölgyógyul a kereskedő.

Tegnap délben mély gyászba öltözött társaság jelent meg a kórház irodájában. A halott Lázár Jánost akarták látni és elvinni.

— Lázár Jánost? A szilágyosmlyőit?

— Igen.

— Kérem már megöltörtént az eltemetése is. Kiemeltetni újra huzamos és fáradtságos dolog lesz a hatóságok miatt. Különben tessék. A nagytemetőben van a sírja egy kis fakereszttel.

Ekkor közbeszólt a kórház gondnoka.

— Még egy szilágyosmlyői betegünk van az uri osztályban, szintén — igen, éppen az a neve. Bizonyos, hogy a halottat keresik?

Most már reménykedve indult meg a gyászruhás rokonság a kórház terméin keresztül! Végre Lázár János szobájához jutottak és ott találták élve a megsiratott rokont.

A gyászfátyolos feleség a nyakába borult a férjének, a feketeruhás rokonok is nagyon örvendeztek, a beteget azonban annyira megrendítette a gyászruhás csapat, amely örömeiben elárulta magát, hogy elvesztette az eszméletét. Nagyon rosszul lett, úgy, hogy egyideig az is kétes volt, hogy életben tudják-e tartani.

Tegnap már ismét jobban volt Lázár János és a kórház orvosai szerint néhány hét múlva elevenen eljuthat Szilágyosmlyőra, ahová hullakocsin akarták szállítani.

A Körös áradása.

Végveszedelemben két biharmegyei község.

Nagyváradról jelentik az alábbi megdöbentő hírt.

A pár napos enyhe időjárás meghozta a rendes tavaszi veszedelmeket: a nagy hóolvadást és az árvizeket. A hegyek közül lerohanó patakok egyszeriben megduzzasztották a Körös vizét és fölszabadították a hatalmas jégpáncélt a folyó hátáról. Apróbb, nagyobb áradások mindenütt történtek a megyében, de a legnagyobb veszedelem Mezőtelegdnél volt, ahol a jégtáblák összetorlódtak a hidnál és kemény gátként állottak szemben a gyorsan hömpölygő, megáradt folyóval. A víz kicsapott és csakhamar elöntötte a község egy részét, majd két szomszédos falut is elöntött.

A veszedelemről hamarosan értesítették az alispánt és a központi szolgabíró, akiknek a sürgős intézkedéseire megtörténtek az óvintézkedések az árvíz terjedésének megakadályozására. Ma reggelre azután sikerült egy század katonának megtörni a jégtorlaszt, amely teljes elöntéssel fenyegette a három bihari községet.

A Sebes-Körös Mezőtelegdnél lép sik és tágabb területre, de jobbról-balról egész sereg apró patak ömlik beléje és a hirtelen olvadások idején mindég veszélyes emelkedést mutat a folyó, amely ilyenkor mindég kicsap a med-

réből. Tegnap egyszerre történt a hirtelen áradás a jégzajlással és az egyik fordulónál, az átjáróhid előtt, óriási tömeg verődött össze a jégtábláknak. A tegnap előjáróság kísérletet tett a jégtorlasz elhárítására, de hasztalan, mert a hatalmas gátat csak robbantással lehetett volna felszakítani. Az áradó folyó felső medrére hirtelen emelkedést mutatott a jégfal miatt és a Koppány-patak, amelyet az ár visszanyomott folyásában, hirtelen előntötte Mezőtelegd egyik részét.

A Körös a jobb oldalára csapott ki és Szabolcs községet fenyegette előntéssel. A délutáni órákban már bekövetkezett a veszedelem: a szabolcsi apró házacskákat körülvette a víz és a jeges ár bekerítette Sergesd községet. A lakosság között természetesen nagy volt az ijedelem, mert a váratlan veszély ellen senkisék védekezhetett.

Délután, mikor a mentési kísérletek meg-hiusultak, az előjáróság értesítette az árvízről az alispáni hivatalt és Nagy Márton központi főszolgabírókat. Természetesen azonnal megtörténtek az intézkedések: Fráter Barnabás a térparancsnoksággal közölte az árvíz híreit és katonai segítséget kért, mielőtt kiutazott volna, Nagy Márton pedig automóbilon sietett Telegdre, hogy maga vezesse a mentési akciót. Estefelé már fenyegető volt a veszedelem a hid körül. Ekkor érkezett meg a csendőrség és később megjöttek a katonák is.

Még az éjszaka számos helyen meglatították a jégfalat, amely reggelre recsegve-ropogva megindult és a szabaddá lett mederbe újra visszarándult a vizáradat. Ezzel veget is ért a tegnap árvízveszedelem. A víz csaknem teljesen visszatért a medrébe és csak az alacsonyabb helyeken álló házak körül maradtak meg a hirtelen támadt tavak és iszapos tócsák. A kár természetesen megkérdőjelezhetően nagy.

Lakodalomból a halálba

Reszegen a motor kerekei alatt

Borzalmas esetet jelentenek Makóról: Szombat este lakodalom volt Kis-zomboron. A lakodalomba a cigányokat Makóról vitték. Ezek között volt Varga György makói 23 éves cigányzenész is. A lakodalom elhúzódott a reggeli órákig, sőt a vidám mulatók a lakodalom után elmentek egyik falubeli korcsmába, ahol folytatták a mulatást.

Magokkal vitték a mulatók Varga Györgyöt is ki majd hegedült, majd együtt ivott a mulató komániával. Dél felé járt már az idő, midőn a mulatózók eloszlottak. Varga is hóna alá kapta a nyirettyűjét és nekivágott az utnak, hogy hazamenjen Makóra. Az ut azonban nagyon sáros volt, ezért a cigánylegény úgy gondolta, hogy legjobb lesz, ha a vasúti vágányok mentén teszi meg a különben nem nagy utat. Ugy is tett. Lassan bandukolva haladt a sínek mentén.

Ide-oda dülöngött, mert meg benne volt az elfogyasztott alkohol gőze. Már a 28-as számú őrházát is elhagyta, midőn háta mögött teljes gyorsasággal közeledett a gyorsmotor.

A mámoros legény észre sem vette a robogó gyorsmotor dübörgését és ezért nem ment el a vágányok mellől. Szem-

tanuk állítása szerint pedig, a motorvezető azt hitte, hogy józan ember halad a vágányok mentén, mint ahogy ez számtalanszor megesik. Épp ezért nem is tartotta szükségesnek, hogy meglassítsa a motor menetét. Csak mikor egész közelébe ért az embernek, akkor látta, hogy részeg. Fékezni próbált, de a teljes erővel haladó vonatot megállítani lenetlenség volt. A szerencsétlen Varga György pedig épp akkor, midőn a vonat egész mellé ért, odadült a vágányok felé, egyenesen a motorosnak, mely előntötte a szerencsétlen embert. Egy szempillantás alatt oda került a kerekek alá, melyek keresztül gázoltak a szerencsétlen emberen. A motoros kerekek lezúrták Varga György jobb lábát. Összeroncsolták teljesen koponyáját, melyből agyveleje véresen fordult ki a sínekre.

A vonatot nyomban megállították, az utasok és a motorvezető leszállottak, hogy segítséget nyújtsanak a szerencsétlenül járt embernek, de erre már nem volt szükség, mert Varga György már kiszenvedett.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy férjem elhunyt következtében

Ekli József urat

czégtársamul vévén, 21 év óta fennálló temetkezési vállalatunkat

Dankó M. utódai,

özv. Dankó Béláné és Társa

bejegyzett cég alatt fogom ezentul folytatni.

A legfigyelmesebb kiszolgálásról biztosíthatom a mélyen tisztelt közönséget s miután vállalatom újabb be rendezései a legkényesebb igényeket is kielégítik, kérem szíves bizalmukkal vállalatunkat megtisztelni.

Kivánságra a fizetési határidők megállapításánál a legmesszebbmenő méltányossági feltételeket fogom szem előtt tartani.

Temetéseket két fogatn halottas kocsival negyven koronától kezdve vállalunk.

Kiváló tisztelettel
özv. Dankó Béláné.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Édes teher énekes bohózat Szilassi felléptével. Pénteken Luxenburg grófja operett Szilassi felléptével. Szombaton Szókimondó asszonyság színmű új betanulással. Vasárnap délután Kormánybíztos bohózat. Este Szókimondó asszonyság színmű.

* **Hanakó.** E hó 27-én és 28-án lép fel nálunk Hanakó a világhírű japán művész nő társulatával. Eddig keveset tudunk Japán művészetéről és különösen színészetéről, csak mióta Sadde Jacco átjött, ismerkedtünk meg a Micado-birodalma színészi kvalitásairól. Hanakó asszony egy új név nálunk, de már Páris, London és Berlinben, ahol az utóbbi időkben játszott Hanakó, egy csapással megnyerte a kényes igényű nagy városok közönségét. Mert itt nemcsak egy színészeti curiozitással állunk szemközt, hanem egy művészi esemény az, mely leköt bennünket. Hanakó megjelenése már magában véve rendkívül lebilincselő. Egy kis cseppnyi asszonyka, aki

versenyre kel a mi modern tragikáinkkal, aki természetes és igaz, és akinél a művészet a virtuozitással párhuzamosan haladva, szenzációs sikereket tud elérni arcjátszáival és mimikájával.

UJDONSÁGOK

Jegyzetek.

Csak azért is csoda! — mondják ők és hogyha a józan gondolkozásu emberiség akárhogy méltatlankodik is, minduntalan előállanak valamilyen természetfölötti esettel. Ezúttal Xaver Szent Ferenc relikviái tették meg az Egyháznak azt a szívességet, hogy beteget gyógyítva erősítsék az emberekben a bigottságot. A napokban Góában nyilvános misztetre tették ki a szent relikviákat: a tömeg özönlött, hogy megcsókolja az avult lábszárcsontokat és egyebeket tartalmazó fekete ládikát. És amint erről az „Alkotmány” egészen komolyan beszámol „ez alkalommal ismét több feltűnő csoda történt a nagy szentnek a sírjánál”. Az „Alkotmány” ezt épen olyan bajos közvetlenséggel és határozott komolysággal írja, mint azt, hogy a szombathelyi püspöki javakat most leltározák, vagy hogy Knox államtitkár Pittsburgban tegnap beszédet mondott Kanada annexiójáról. Az „Alkotmány” és az „Alkotmány” olvasói számára ugyanilyen konkrét tény az, hogy a többi feltűnő csoda között „három vak nyerte vissza látását” közöttük egy protestáns vasutas. Új ebben a híradásban, hogy ezúttal protestánsul történt a csoda. Valóban rosszmájú ember lehet az, aki most már az eretnek tanúnak sem hiszi azt, hogy Xaver Szent Ferenc csakugyan tud csodát csinálni és mindenestre szép dolog, hogy a derék szent jótéteményével több türelmet mutatott az eretnek tévelygő iránt, mint az Egyház föltek, hivatalos szolgái.

Érdemeim túl sokat foglalkoztatja most az embereket — természetesen főleg az emberiség nőnemű felét — az a legújabb divathóbort, mely párisi divatcsináló szalonokból indul hódító körutjára. Az új divatcsoda: a szonynadrág: török asszonyok bőbugyogós képeire kell visszaemlékezni, hogy az ember fogalmat kapjon arról, hogy ez micsoda. Frissen érkezett párisi képekben már látni lehet az új divattermékeket, melynek az a lényege, hogy olyan szoknya, mintha nadrág volna s olyan nadrág, mintha szoknya volna. Kár volna, hogyha a jó ízlés barátai túlságosan tragikusan fognák föl a divatszalonoknak ezt a legújabb aberációját és az is kár volna, hogyha az erkölcs nevében emelhetnék ellene komoly kifogás. A divatszalonoknak ez a trükkje nem fog beválni, nyugodt lélekkel megjósolhatjuk, hogy a nadrágszoknya ugyanugy a párisi divathölgyek egy igen kis körének átmeneti passziója marad, mint volt pár év előtt a magas, bidermajeres fogóju sétatálcá. A nadrágszoknya ugyanazért ízléstelen, amiért ízléstelenek voltak a sétatálcás asszonyok: a nadrágot is, a pálcát is a férfinek jellemző és jellegzetes ruházati cikkei közé könyvelte el a közudat s az ízlés épen úgy elfordul a sétatálcás, nadrágos nőtől, mint az asszonyosan piperkőckődő férfőtől. Most már felesleges vitatkozni afőlől, hogy milyen praktikus, természetes cél okozta a női és a férfi ruházatkodás differenciálódását, tény azonban, hogy ez a differenciálódás megtör-

tént s a fejlődés során a férfi és a női ruházódás egyre különbözőbb lett. A félmeztelen vadak egyforma kötényétől kezdve a rokokó korszakán át, amikor még egyforma szinompás papagály volt a férfi és az asszony, megérkeztünk a mai ruházódási rendig, amikor a ragyogó, színes, hullámvonalakból összetett asszonyi ruha mellett a férfitest szikár izmosságát domborítja ki a férfidivat nemes egyszerűsége. Nem kell éles szem annak a meglátásához, hogy a modern asszonyruha nem juttatja érvényre, ami az asszonyban speciálisan asszonyi, a férfiruha pedig a test speciálisan férfiúi sajátosságait emeli ki. Minden eltérés, ami a másik nem ruházata felé hajlik, rövid életű aberáció, mert a nagy tömegek ösztönszerűleg érzik azt, amit úgy látszik a párisi nagy divatszalonokban nem tudnak, hogy mindegyik nem azt szereli és azt keresi a másikban, mi abban más és különböző.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter ma értesítette a város közönségét, hogy a debreceni pénzügyigazgatóság területére az 1911. 1912. évekre az adófólszámolási bizottság elnökeké Szilágyi Imre, helyettes elnökeké Des Combes Henrik debreceni ügyvédek nevezte ki.

— **A homokkerti főt.** Már több ízben megemlékeztünk arról, hogy a városi tanács tárgyalásokat folytat a homokkerti út megnyitása érdekében az érdekelt tulajdonosokkal. Tegnap délelőtt a közigazgatási bizottság által kiküldött tagok Szilágyi Imre elnöke alatt Magoss György és Vargha Elemér dr. jelenlétében a városháza nagytermében az összehívott telektulajdonosokkal tárgyalásokat folytattak az átengedendő területek tárgyában. Az érdekelt, akik teljes számban megjelentek, kész örömmel egyeztek bele az előterjesztésekbe, az ajánlott árakat elfogadták, csupán — mint azt már több ízben jeleztük — a termény és áruaktár szövekezet és egy magán tulajdonos akadékoskodott, de bizonyosra vehető, hogy a megegyezés még március 5-ike, a közigazgatási bizottságnak ülése előtt létrejön s akkor a tulajdonosok május 1-ére már a pénzüket is megkapják, a telekkönyvi átiratok is megtörténnek és a régen kívánt út még ez évben készen lesz.

— **Árverés a városnál.** Ma délelőtt több árverést tartottak a városházán. A tanácssteremben az ohati bérletekre folyt az árverés, amelyen igen sok gazdember vett részt. A tanácssterem zsúfolásig megtelt. Medgyaszay Miklós tanácsnok vezette az árverést, amelynek eredménye az eddig fizetett bérösszegeket jóval meghaladta. A Freid Emil-féle birtok bérletéért ugyanis, amelyért eddig 60,000 koronát kapott a város, most Gyarmaty István 122,100 koronát ígért, míg a Gara és Rosenfeld-féle ohati bérletért Csanak Jenő 138,700 koronát ígért. Ezért a bérletért eddig 78,000 koronát fizettek. — Ugyanakkor a könyvtárszobában a nyulasi kantin bérlete került árverés alá. A bérletre két ajánlat volt legkedvezőbb, amelyek között csak egy korona különbség van. Valószínű, hogy a bérletet 1802 koronáért a régi bérlő, Fábrián István kapja meg.

— **A református egyház kérése.** Ismeretes, hogy a Dóczy-intézet szűknek bizonyult a folyton növekvő növendékek befogadására s a multkor elhatározták, hogy a református leánynevelőintézetet kibővítik. Az egyház ma kérvényt intézett a városhoz, amelyben 450 ezer téglá adományozását kéri az építkezéshez. Valószínű, hogy a város 10,000 korona készpénzzel fogja az egyház törekvését támogatni.

— **Szabad iskola.** Csütörtökön dr. Csűrös Ferenc református főgimnáziumi tanár tartja meg 16-ról elmaradt előadását „A régi Debrecen műveltségi állapota” címen a Szabad iskolában. Ezen előadás a Debrecen városáról szóló ciklus harmadik száma. Az előadó beszélni fog a kálvinista egyházzal, a kollégiumról és a nyomdáról. Itt hívjuk fel az érdeklődő közönség figyelmét a vetített képekkel kísért, kiváló előadásra, mely az Ipartestület dísztermében este 6 órakor kezdődik s teljesen ingyenes.

— **A debreceni vívóklub lakomája.** Agilis vívóklubunk kitünően sikerült lakomat rendezett saját helyiségében, mely estélyen a debreceni vívó-világ színe-java vett részt. Az első felköszöntőt a klub közszeregetben álló ügyv. alelnöke Ujfalussy Gábor aranykulcsos, honvédszázad százados mondotta, kezében a Tresztyánszky-serleggel, ki a klub nagy jelentőségét és biztató jövőjét vázolta, majd áttért a klub jelenben felmutatott dicsőséges eredményeire, melyeknek ünnepes méltatása a lakoma egyik főcélja. Kérte a tagokat: támogatásuk a klubot a magyar sport dicsőséges szolgálatát célzó munkásságában. A nemes eszmétől áthatott lelkes szavak elhangzása után percekig ünnepeltek Ujfalussy dr. Haendel jogakadémiai tanár a senior vívók nevében köszönti a klub több ízben győztes ifjú bajnokát Tresztyánszky hadnagyot, majd a klub alapítójának életével végzi magas szárnyalású és természetesen nagy hatást keltő beszédét. Dr. Láng Sándor alelnök kedves szavakban köszöni meg az estély háziasszonyának Benedek Sándorné urnőnek szíves fáradozásait. Majd Zöldy János állott fel szólásra és általános ovációt keltő szellemes beszédében ünnepli Ujfalussy Gábor ügyv. alelnököt, mint az ideális magyar sportember megismerését. Végül dr. Beke a legkedvesebb magyar mesternek Benedek Sándornak tolmácsolja szerető tanítványai háláját, elismerését. — A társaság Rác Károly muzsikája mellett a késő órákig együtt maradt.

— **Mindig otthon van.** Debrecen egyik kedvelt orvosa a napokban látogatást tett egy nagyváradú uriaszonnánál. Megjegyezzük, hogy nem orvosi, pusztán udvariassági vizitőről van szó. — Csengetésére előkerült a szobaleány, hihez e szavakkal fordult az orvos.

— **Itthon van a nagyságos asszony?**

A szobaleány készséggel feleli:

— Igen... Tessék csak a szalonba menni.

Az orvos a szalonba megy. Néhány percig fel és alá járkal, de a ház urnője nem jelentkezik. Az orvos leül s előkerít egy hírlapot és azt böngészi. A nagyságos asszony akkor sem jön elő. Türelmetlenül lapozgat az asztalkán levő könyvekben. Az urnő azonban nem jön. Jó félóra elteltével kimegy az előszobába és megkérdi a szobaleányt:

— Nos, hol maradt a nagyságos asszony? ...

A szobaleány zavartan dadogja:

— A nagyságos asszony... az... nyolc... napja... elutazott — Abbáziába...

— Az orvos meglepődve kérdezi:

— Miért nem mondta ezt maga nekem rögtön? ...

A szobaleány erre összeszedi bátorságát és nyílt őszinteséggel feleli:

— A nagyságos asszony azt mondta nekem, hogy a doktor urnak — mindig itthon van! ...

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezete** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezéskor kölcsönök sűrűn igénybe vehetők.

— **Pótvásár.** Az ipartestület ma arra kérte a tanácsot, hogy engedjen a 27-én tartandó pótvásár alkalmával a köteles és szijgyártó iparosoknak pótkirakodó vásárt.

— **Lószemle.** A nyíregyházi 16. huszárezred pótkeret parancsnoksága tudatta Debrecen város tanácsát, hogy a lószemlét március 14-én délelőtt kilenc órakor kezdik meg. Kérte a tanácsot, hogy erre három tagot küldjön ki.

— **A Kalvineum színházi estje.** A Kalvineum javára április 6-án és 7-én tartják meg a jótékony célú színházi előadást, amelyet a tanács már engedélyezett. E két estére 25 százalékos helyáremelést is engedélyez a tanács.

— **Bérekocsisok táncvigalma.** Ma csütörtökön tartják meg szokásos farsangi mulatságukat a debreceni bérekocsis ipartársulat tagjai. A táncmulatság a Bikában lesz s az iránt igen élénk az érdeklődés. A fővédnökséget Rostás István főkapitány vállalta el. A bérekocsisok bálján Rác Károly és fia teljes zenekarával muzsikál. Belépti jegyek személyenként 2 koronáért kaphatók.

— **Tűz.** Ma éjszaka tízenkét órakor kigyuladt az Arany János-utca 7. szám alatt lévő Katz-féle zálogház épület teteje. Az azonnali kivonult tűzoltóság azonban, amely nagy erővel és ügyességgel látott munkához, a nagyobb tűzvész megakadályozta és a tüzet erős munka után eloltotta. A rendőrség megindította a nyomozást a tűz keletkezésének kiderítése érdekében.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációk olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszi műterem.

MŰVÉSZET.

Pugno és Isaye.

A zenekedvelők körének IV. estélye.

Ha eddig nem lett volna otthonos falánk között a legnemesebb értelmében vett zeneművészet, úgy Pugno és Isaye tegnapi vendégszereplése egymaga elegendő lett volna hangversenytermünket a komoly muzsa oltárává felszentelni.

Mindenkorra felejthetetlen marad ez a szép est, melyen a jelenkor két kiválóbb művészi egyénisége szövekezett, hogy a szerfelett ritkán hallott Brahms nagygényű muzsájával megismertessenek. Ép oly nagyszabású és megdöbbentő erejű volt a Beethoveni C moll sonata, melyben a két mester felülmulhatatlan összhangban remekelt.

Sólószámaikat is oly merészséggel választották meg, a mikre csak fölényes művészetünk jogosítja.

Pugno az új romantika mestereinek gyakran hallott opusaiból alkotott egy sorozatot és képes volt a rég ismert zeneképeket teljesen új megvilágításba helyezni.

Chopin, Schumann és Weber számaira oly eredeti üdéséget, ujszerűséget varázsolt, amintőre csak az ő kiváló egyénisége, analyzáló ereje képes.

Szavé előbb a Parufal-ábrándban, majd a Schumann romantikában (Esti dal) remekelt, de Raint Saens szeszélyes muzsikájában teljes pompájában nyilatkoztatta meg művészi lelkét.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

A délvidéki katonaszabadítás.

Öt évre besorozott családapák.

Megírtuk annak idején, hogy délvidéken dobhártyájuk keresztúlszurásával menekültek a katonaság elől a legények. De mindazok, akiket Zubotin Cvetó muzsori kovácsmester bünnös manipulációval szabadított ki a katonai szolgálat alól ugyancsak megbűnhődnek az eddig élvezett aranyzabadságért. Ujra sor alá állítják őket és miután a legtöbbjének a füle begyógyult és hallását is visszanyerte, befogják sorozni valamennyiüket, ráadásul pedig még két esztendei szolgálatot mérnek ki rájuk büntetésből.

Tizenöt legény már ma a sorozó-bizottság elé is állott Ujvidéken. Csendőri fedezettel vitették be őket a sorozásra, ahol a katonasorvosok megállapították, hogy dobhártyájukat átszakították, de a sebek annyira begyógyultak, hogy mindannyian hallásukat is visszanyerték. Majdnem minden ember jobb fülén konstátálható volt a bünnös külerőszak. A sorozás alá került férfiak valamennyiét besorozta a bizottság, még pedig a véderőtörvény 49-ik paragrafusában értelmében öt esztendőre.

A besorozottakat katonás sorban, fegyveres őrizet alatt azonnal be is szállították a közös kaszárnyába. Legtöbbjük meglelt családtagos ember, akiket aztán sirva kísérték feleségük, gyermekeik és szüleik a kaszárnya kapujáig.

A csendőrség különben szorgalmasan folytatja a nyomozást. Kiderült, hogy Zubotin Cvetó kovácsmester 600-600 koronányi öszszegeket kapott egy-egy operációért. A kovácsot egy megoperált legény jelentette föl, akit már régóta zsarolt Zubotin, amíg csak az egyszer a pumpolást meg nem unta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Vall a gyilkos asszony.

Megtört a bünnös szerető.

Helek óta tart már a vizsgálat abban a szenzációs bűnyben, amelyről annak idején mi is megemlékeztünk. Pár hét előtt ugyanis Tóth Istvánné rávette a szeretőjét, Pinczés Mihályt, hogy tegye el láb alól a férjét. Ketten kicsalták a szerencsétlen Tóth Istvánt a tanyára és egy husvágó bárdal agyonverték.

A nagy bűnnek nemsokára nyomára jöttek a csendőrség s a gyilkosok a hatóság kezére kerültek. De sokáig nem lehetett előbbre vinni az ügyet, mert amit a gyilkos asszony egyik nap mondta, a másik napon visszavonta.

Végre tegnap a szeretője, Pinczés Mihály meggondolta a dolgot s könnyített a lelkiismeretén. Előadta a vizsgálóbíró előtt, hogy Tóthnéval heteken át készültek a véres éjszakára. Pinczés eleinte szabadkozott, de az asszony úgy befonta, annyira elvette az eszét, hogy ráállott a büntett végrehajtására. A véres dolgot a legapróbb részletekig kitervezték s hajszálnyi pontossággal hajtották végre.

A vallomás után a vizsgálóbíró a cellából felhozatta Tóthnéit, akit újra elővett s megkérdezte, hogy-mint történt az eset?

Tóthné hazudott össze-vissza, végre, amidőn látta, hogy nincs menekülés és miután Pinczés a szembesítéskor a szemébe mondta az igazságot, beösmert mindent. Elmondta, hogy készült a gyilkosságra, de egyedül nem akarta azt végrehajtani, ezért

felbízta Pinczést és vele együtt követték el a hajmeresztő gyilkosságot.

A vizsgálóbíró nyomban kihirdette a gyilkosok előtt az előzetes fogságba helyezési végzését, amely ellen nem feleltek. Miután a vizsgálat most már teljesen be van fejezve, az ügy a májusi esküdszék cikluson fog tárgyalás alá kerülni.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 22.

Változatlan áron elkelt 14000 métermáza buza. Rozs, zab 2 és fél, 5 fillérrrel olcsóbb, tengeri csöndes, változatlan.

A határidőzlet iránya gyenge volt, mert külföldről olcsóbb jegyzések érkeztek és a spekuláció ez egész vonalon realizált. A gabonaneműek ára kedvetlen hangulat mellett 5-10 fillérrrel csökkentek. A forgalom nyugodt marad.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr.	11'69—11'70.
buzamáj.	11'51—11'48.
buza okt.	11'05—11'00.
rozs apr.	8'18—8'19.
rozs okt.	8'13—8'08.
zab apr.	8'53—8'54.
tengeri máj. 1911.	5'74—5'73.

Értéktözsde. Osztrák hitel 673.— Magyar hitel 872'25. Négy százalékos Magyar koronajáradék 91'85.

TÁVIRATOK.

Elrabolt francia karaván.

Dzseddah, február 22. Fzaid Idrisz seik hívei megtámadtak egy nyolcvan tevével haladó karavánt, amely élelmiszert és municiót szállított a Haidie erőd helyőrségének. Suda mellett történt a támadás. A lázadók a karavánt foglyul ejtették és magukkal hurcolták. A Ichajai helyettes kormányzó parancsnoksága alatt álló kis katonacsapat megkísérelte a karaván kiszabadítását, de visszaverték és ötven halott hátrahagyásával kénytelen volt menekülni.

Az orosz diákok sztrájkja.

Moszkva, február 22. Egy magánember 18,000 rubeles ösztöndíjat alapított az elbocsájtott rektor, prorektor és rektorhelyettes nevére. Az itteni mérnöki főiskola hallgatói elhatározták, hogy az egész félévben sztrájkolni fognak.

Nemzeti kenyér.

London, február 22. Angliában ezidőszereint nem is beszélnek egyébről, mint a legújabb „nemzeti kenyérről.” A nemzeti kenyér náluk az a minta-kenyér lesz, amelynél rosszabb büntetés terhe mellett tilos elárúsítani. Az angol nép most még csak egyetlen és újságok útján csinál propagandát a kenyérnek, amikor pedig már parlamenti tárgyalásra is megéri a kenyér kérdése, akkor az angolok képviselőiktől követelik majd, hogy emeltesék törvényerőre a nemzeti kenyér ügye. A kenyérnek nyolcvan százaléka tiszta búzalisztből legyen: ez az első követelmény. Azután vannak az élesztőre vonatkozólag, a dagasztásra és a kezelés tisztaságára is olyan előírások, amelyeket okvetlenül be kell tartania a péknek, ha a sütéshez való engedélyt meg akarja tartani. A nemzeti kenyérnek az ügye az angol közegészségügyi hatóságokat foglalkoztatja most és nem telik sok idő bele, hogy a „nemzeti kenyér” az angol nemzet közkinccse lesz.

Kirabolta az ősei sirját.

Budapest, február 22. Hertelendy falván valamikor híres nemzetség volt a Sólom-család, amelynek tagjai nagy vagyon fölött rendelkeztek. Idővel azonban elpusztult a hatalmas familia is, meg a kiskirályság is és az egyetlen életben maradt utódra nem maradt más, mint az elsárgult nemesi levelek, donációs királyi kéziratok, meg a díszes családi sírbolt. Az utolsó sarj, Sólom Géza francia leckék adásából volt kénytelen magát főtartani, ami annyit jelent, hogy többet koplalt, mint evett. Mindenki tudta hogy nyomorog s azért volt nagy a meglepetés, amikor a kiskirályok ivadéka, mostanában elhunyt nővérét a család ősrégi vagyonához, fényéhez méltó fejedelmi pompával temettette el.

Az emberek sokáig kutatták, honnan vehette Sólom Géza a pénzt, míg rájöttek, hogy a szerencsétlen fiatalember saját családi sírboltját törte föl és saját óvét fosztotta ki, hogy a temetéshez szükséges pénzt előteremthesse. Az eset az ügyészség füléhez jutott s Sólom Géza ellen megindították a bűnygyi eljárást.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Aki azonban mindezen dévajságokra csak reá sem konyít, aki egész nap csak annyi nevetésre sem vonta az ajkát, mint egy macska, amelyiknek a farkára hágnak, ez Récze Marci, a helység érdemes bakterja.

Mert nemcsak, hogy ez szintén jelen van, de igazat szólva, ilyen alkalomnál csaknem olyan nélkülözhetetlen egyéniség ő, mint akár maga Hámos gazda és nála nélkül nehezen pótolható hiányt éreznének a disznóólésnél.

Mert az egész faluban, de tán még másutt sincsen senki, aki a hurkára való kását és egyéb fűszerszámos dolgokat úgy össze tudná kavargatni, mint a mi Récze Marcink, amiért is minden ilyen alkalommal csak ő hozzá folyamodnak eziránt és már tán el sem vállalná azt máski.

Ez, meg a baktárság, e kettő őt illeti meg, ezeket már senki sem veheti el őtől.

Ott áll tehát, szemben Trézsiivel.

Előtte egy széken éktelen terjedelmű fazék, kezében meg abarló kanálnak hosszú nyele, melyet két kézre fogva ugyancsak forgat olyan elkecseregett képpel, hogy szeméi végképen elűnnek duzzadt arcái mögött és észre sem veszi, hogy egész ábrázata már annyira össze van tarkázva vér, kása és egyéb töltelégi részekkel, hogy inkább lehetne azt pulykatojának, semmint emberi ábrázatnak mondani, amin az emberek jóízűt nevetnek ugyan.

De ő azt hasonlóképpen észre nem veszi és azt sem bánja, ha mai nap egész kásaforgatási nagy hírnevét elveszti, mert akkor is nem ő lesz az oka, hanem Panna asszony, meg leánya.

Semmit sem bán ő ma.

Mert oh, míg kezeivel buzgó komolysággal az abarló kanalat forgatja, azalatt lelke borzasztó harcot ví.

És szívében erősebben keringenek a bánatos érzelmek, mint keze alatt a mindenféle töltelék.

Hogy is ne!

Mikor szembe vele Trézsi áll, aki az utolsó vásár alkalmával ugyancsak kiszabott a hátának a seprővel, de azért ő mégis nagyon szereti.

Mert Récze Marci ám nagyon lágy-szívű ember és a leányok irányában épen nem haragtartó.

Ő tehát már megbocsátott neki, mert nagyon szereti.

Nem vallott ugyan neki, hanem, ha arcának jelentőséges rángatásai által, amiért a leány mindig kinevette.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ

**Fővárosi elsőrendű
férfikalap és divatáru**

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

Védjegy

Jól jár, ha
indomással veszi, hogy újabbban utánozzák
a valódi

**Palma-kaucsuk-
cipősarok**

mindent ismertető, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak közönséges gumisarok vannak, jól teszi tehát, ha kereséskor megismeri a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozán látható védjegyére ügyel!

Védjegy

Nincs többé tyukszem!
Használja mindenki a Martin-féle tyukszem-tapaszt, mely 4-5 nap alatt a legrégőbb, legmáhcább tyukszemet, mindenképpen szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen években át kipróbált tyukszemirtősen kapott a feltaláló és készítőnél MARTIN TAMÁS gyógyszerésznél Újpest, Kosuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Valódi csak az a tapasz, amely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt van forgalomban.

Dr. BOROVSZKY-féle **Földművelésügyi házi-szer**

BOROLIN gümőkóros, izom- és idegfájdalmak, köszvény, csúsz-, lachias-, derék-, láb-szaggatások, hátszurások és égési sebek megszüntetésére. Kihűtő fertőtlenítő szer, maga az olajréss egyben óvszer is. Kapható mindenütt.

1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előhíkják:
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50 -ik idényértékesítőt, kérje annak bérmentes beküldését.

Budapest, V. kerület, **KUNZ ÁRUHÁZ**

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a Tordy-féle **3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullet, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosszabb használat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-név nélküli, rossz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Üllői-út 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép

olcsó és jól

Kérjen azonnal árjegyzéket Kovács A. és Tsa cégétől

Budapest, V. kerület, Nador-utca 26. szám.

Telefon 330. Alapították 1901-ben. Telefon 330.

Norovitz Zsigmond könyvnyomda
Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Készít mindennemű
Könyvnyomdai munkát
u. m.
**NÉVJEGYEKET,
ELJEGYZÉSI, ESKÜVŐI
ÉS BÁLI MEGHIVÓKAT,
Számákat, Körleveleket, Röp-
iratokat, Szépirodalmi és tudomá-
nyos műveket, Falragaszoka-
kat, Gyászjelentéseket, Üzleti
kártyákat, Cégnyomásu levél-
papír és borítékokat, Árjegy-
zékeket, Czimkéket stb. stb.**

a legjutányosabb árban.

Hirlapkiadó vállalatában

megjelenik:

Debreczen város legrégibb és a függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, a **DEBRECZEN.**

Debreczen város és Hajduvármegye egyetlen, délután megjelenő politikai napilapja az **ESTI HIRLAP**

Mindkét napi lapra hirdetések a legjutányosabb árban felvételnek.

IRODAI PAPIROK, IRÓSZEREK, ÜZLETI KÖNYVEK ELISMERT LEGJUTANYOSABB ÁRBAN.

Ágytollat
fertőtleníve tisztít

HRABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Díjtalan el- és hazaszállítás!

Apró hirdetések.

Téli kötött keztyük a legfinomabb kivitelben, előre haladt idény miatt, mélyen leszállított ártan szerezhető be Nagy Andrásnál kis-templom mellett.

28 KRAJČÁREKERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

BLOUSOK, alszöszöknők, kötények, gyermek ruhák, haraszt és plüsch kabátok, fejkötők, sapkák leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében. Piacz-u. 9. Új harisnyák kötése és fejelések elfogadtatnak. (2)

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ömeretségül van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti ujdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10 Prospektusok ingyen.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2.40, mézédés szilvalekvárnak 1.—, papírhéju dió postakosaránként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsáknint olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piacz-utca 12.

Postakosár fajalma franko 2.50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő
Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramofonlemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás. Telefon 729. Alapított 1876.

Az általánosan kedvelt és igen elterjedt, legerősebb vegytisztító szeszből készült
TÓTH BÉLA-féle

Sósorszesz

kis üveg 1 K 20 fill., nagy üveg 2 K 40 fill.

Menthol-Sósorszesz

kis üveg 40 fillér, nagy üveg 1 korona.

Ütölérhetetlen fájdalom csillapító-szer csúszos fájdalmaknak bedörzsölésére. Hajápoló szernek és szájjviznek is szélében használják és szeretik, kapható

Kubek Sándor

előbb

Tóth Béla gyógyszerárában
DEBRECZEN, Tiszapalota.

Haltenberger Béla

Kassai vegytisztító gyára
keres alkalmas

üzleti helyiséget

Debreczen részére.

Ugyanott felvétetik egy ügyes női üzleti alkalmazott is.

Legelősebb és legjobb hatású

Hashajtó

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer **mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják** az altest bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem árthatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy teler 8 dobozzal, 1 hét 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzóttól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó piluláit” tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett esomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerárára,
Sz.-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy László, Aranyl A. gyógyszerészeknél.

Piaczvám-bérlet.

A Székelyhidi uradalomban **Székelyhidon** a **piaczvámbebeszedési jog** 1911. április hó 1-től három egymásután következő évre **bérbe adó.**

A 10% bánompénzzel ellátott ajánlatok **f. évi márczius hó 1-ig** az uradalom számtartói hivatalához — Székelyhidon — beküldendők, hol a feltételek is bármikor megtekinthetők. Bérlet köteles 800 korona óvadékot letenni.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.